

Nguy c m i đe d a h sinh thái c a dòng sông chung ch y qua sáu qu c gia trong khu v c.

Đ p N a Trác Đ và m t lo t các con đ p kh ng l khác, mà Trung Qu c xây trên th ng ngu n Mêkông (DR)

Đ u tháng 9/2012, Trung Qu c đã âm th m cho kh i đ ng đ p th y đi n N a Trác Đ (Nuozhadu), con đ p th năm trên th ng ngu n sông Mêkông đ c Trung Qu c đ a vào ho t đ ng. Hành đ ng này l i v a b gi i nghiên c u đ kich, xem đ y là nguy c m i đe d a h sinh thái c a dòng sông chung ch y qua sáu qu c gia trong khu v c.

Phäi nói là sä kiän đập Näa Trác Đä đi vào hoät đäng không đäc Bäc Kinh quäng báän ào, cho dù đây là công trình thäy đäi nä nhät đäc xây đäng täi Vân Nam, trên vùng thäng nguän sông Mê Kông đän chäy qua Trung Quốc. Theo báo chí Trung Quốc, ngày 06/09 vừa qua, täp đoàn Hoa Năng, chủ trách nhiäm con đập, đã cho vän hành tä máy phát đän đäu tiên công suất 650 megawatt.

Đây là tä máy thä nhät trong sä 9 máy phát đä träu läp đät täi đäp thäy đäi nä này khi hoàn tät vào năm 2014. Theo kä hoäch, khi chäy đä công suất, con đập này sä làm ra khoäng 24.000 gigawatt mỗi năm, mät läng đän täng đäng väi mäc tiêu thä cäa toàn bä Thành phố New York cäa Mä trong 7 tháng.

Vän đä tuy nhiên là con đập khäng lä này có nguy cä gây häi nhiäu hän cho các näc näm ä hä nguän dòng sông, tä Miän Đän, Lào, cho đän Thái Lan, Cam Bät và đäc biät là Viät Nam, làm träm träng thêm các tác häi cäa các con đập khác, mà Trung Quốc đã xây trên thäng nguän nhä Män Loan, Đäi Triäu Sän, Cänh Häng, Tiäu Loan...

Nghiên cứu cäa Trung tâm Stimson, mät trung tâm tham vän täi Washington đã xác đänh räng bän đập thäy đäi nä phía bên trên Näa Trác Đä mà Bäc Kinh täng cho hoät đäng « đã làm thay đäi thäy läu cäa dòng sông và cän đäng läu thông cäa phù sa màu mä, rät cän thiät cho viäc duy trì năng suất đät, nuôi đäng thäy sän và ngăn biän xâm län täi vùng đäng bäng sông Cäu Long ».

Cho đän nay, dù giäi khoa häc và bäo vä môi träng đã nhiäu län lên tiäng tä cáo tác häi cäa các con đập trên thäng nguän, chính quyän Bäc Kinh vän nhät mäc phän bác, cho räng các công trình cäa hä không hä có änh häng tiêu cäc đän các näc bên đäi, thäm chí läi còn có läi nhä giúp đäu hòa läu läng dòng sông.

Quan đäm cäa Bäc Kinh đäng nhiên không đäc giäi nghiên cứu tán đäng. Phän äng träc viäc Trung Quốc cho khäi đäng đập thäy đäi nä Näa Trác Đä, hôm 24/09 vừa qua, ông Milton Osborne, chuyên gia vä Đäng Nam Á täi Viän Lowy, mät trung tâm nghiên cứu chính sách quäc täi Úc, đã lên tiäng báo đäng :

Giới nghiên cứu lên án Trung Quốc khi đắp thêm 1 đập ở đầu nguồn Mê Kông

Tác Giả: Tráng Nghĩa

Thứ Năm, 04 Tháng 10 Năm 2012 13:16

« Dù ít đập của báo chí phương Tây chú ý vì nó xa xôi, các con đập do Trung Quốc xây dựng trên dòng Mê Kông sẽ làm thay đổi năng lượng sông xuống cửa sông dài và quan trọng nhất Đông Nam Á, mất con sông thì mất yếu tố trong việc nuôi sống 60 triệu người dân vùng hạ nguồn sông Mê Kông ».

Ông Osborne đã bác bỏ lập luận của BBC Kinh, cho rằng các con đập cửa hạ chỉ phải 13,5% lượng nước cửa sông Mê Kông. Theo ông, tỷ lệ này lên đến 40% vào mùa khô, do đó ảnh hưởng đến vùng hạ nguồn rất lớn.

Giới quan sát đã ghi nhận phản ứng kín đáo của Việt Nam, nước được cho là bất thiết hại nếu không nhút vì các con đập cửa Trung Quốc trên thượng nguồn. Đúng một hôm sau khi Trung Quốc loan báo việc đắp đập Nà Trác Đồi vào hoạt động, chính sách nước Việt Nam Trường Sơn đã công khai bày tỏ thái độ quan ngại về các công trình thủy điện, có thể gây hiểm khích giữa các láng giềng.

Phát biểu tại Hội nghị Thượng đỉnh Diễn đàn Hợp tác Kinh tế châu Á - Thái Bình Dương APEC ở Vladivostok (Nga) ngày 07/09 vừa qua, ông Trường Sơn không nêu đích danh nước nào, nhưng đã cảnh báo : « Tình trạng xây đập, đi đầu chính dòng nước chảy xuống cửa sông mất số nước thượng nguồn là vấn đề gây quan ngại cho nhiều quốc gia, tiềm ẩn tác động quan trọng giữa các nước liên quan ».

Ý ám chỉ Trung Quốc được cho là rất rõ, vì cho đến lúc này, Trung Quốc là nước duy nhất đã hoàn thành đập nước ngăn chặn dòng chảy chính cửa sông Mê Kông.